

ÚR NORÐURLANDARÁÐNUM

SAMAR VILJA SLEPPA UPPÍ NORÐURLANDA RÁÐIÐ Á JØVNUM FØTI VIÐ OKKUM

Norðurlanda Ráðið hevur fund í Mariehamn á Álandi í hesi vikuni

Árni Gregersem

Ongir fundir eru í Løgtinginum í løtuni.

Orsøkin er fyrst og fremst, at allar nevndir hjá Norðurlanda Ráðnum eru samlaðar til fundar á Álandi hesa vikuni.

Í dag er ein ráðstevna um sjálvstýrandi økini í Norðurlondum við serligum atlit at teimum royndum við sjálvstýri, sum eru fingnar til vega í Føroyum, Álandi og Grønlandi.

Samar vilja fegnir sleppa inn í Norðurlanda Ráðið eisini. Við núverandi støðu hava samar í Noreg, Svøríki og Finnlandi talurætt í ráðnum umframt at teir kunnu seta fram uppskot, men tey vilja fegin hava sama slag av limaskapi, sum hin trý sjálvstýrandi økini hava.

Skal hetta koma ígjøgnum, so krevur tað, at Noreg, Svøríki og Finnland geva samum part av teirra umboðan í ráðnum.

Friðarætlan

Á ráðstevnunum í dag spyr Álandski Friaðrstovnurin um sjálvstýrini í Norðurlondum kunnu síggjast sum eitt stig á leið í friðarhøpi.

Fleiri tingfólk og granskarar úr Norðurlondum hava orðið á ráðstevnunum. Granskararnir greiða frá, hvussu menningin hevur verið av teimum trimum sjálvstýris-økjum í Norðurlondum: Føroyar, Grønlandi og Álandi, serliga sæð í einum friðarperspektivi.

Ætlanin er, at alt sum kemur fram á ráðstevnunum seinni verður útgivið alment.

Samarnir inn

Í 1970 fekk Áland limaskap í Norðurlanda Ráðnum og nú er so aftur uppá tal, at samarnir skulu sleppa við.

Tað er soleiðis, at Noreg, Danmark, Svøríki og Finnland hava hvør sínar 20 limir í Norðurlanda Ráðnum, men Danmark hevur latið Føroyum tveir sessir og Grønlandi

tveir. Finnland hevur á sama hátt latið Álandi tveir sessir. Ísland hevur sjei sessir í ráðnum. Tað vil siga, at í ráðnum sita 87 valdir limir.

Føroysku umboðini í

ráðnum eru Helgi Abrahamson, Sambandsflokkurin, og Høgni Hoydal, Tjóðveldi.

Nú hevur so SPR, sum er ein samstarvsfelagsskapur av samum í Noreg, Svøríki og

Finnlandi, søkt um limaskap í ráðnum.

Formansskapurin skal viðgera spurningin eins og onkur av nevndunum og størsti spurningurin er helst

um tey trý londini, har samar búgva, skulu lata sessir til samiska umboðan í Ráðnum.

Óttast propagandaálop frá russisku stjórnini

Skilagóðar samrøður millum ES, Norðurlond, baltisku londini og Russland neyðugar

Óttin fyri, hvat Russland hevur í kvittanum, merktist væl í pørtum av Norðurlanda Ráðnum eins og í baltisku londunum.

Eisini í ES er stórus ivi um, hvat verður næsta stig hjá stóra grannanum fyri eystan.

Hetta var forkláringin uppá, at umboð fyri Norðurlanda Ráðið og Blatisk Samling hittu tingfólk, umboðandi somu lond í ES.

Á fundinum samdust

tey øll um, at neyðugt er við meira upplýsing teirra millum, serliga tá ið tað snýr seg um viðurskiftir, sum hava við Russland at gera.

Tey sum hittust vóru eisini samd um, at tað hevur alstóran týdning, at londini tosa við einari rødd, tá ið tað snýr seg um viðurskiftini við Russland.

Propaganga kríggj

Serliga baltisku londini

søgdu seg ræðast, tá ið russiska propagandamaskinan fer í gongd. Tey óttast eisini fyri, hvat næsta stig verður hjá Russlandi eftir tað, sum er hent í Ukraina.

Á fundinum var semja um, at neyðugt er við samskifti á hægri støði, fyrst og fremst sjálvandi við londini, sum eru grannar hjá Russlandi, men so sanniliga eisini við Russland.

Russar kalla umboð fyri Norðurlond njósningarar

Russisku myndugleiakrnir boðaðu í vikuni frá, at skrivstovan hjá Norðurlanda Ráðnum í Sankta Pætursborg er at rokna, sum ein njósnaarskrivstova

Eiríkur Lindenskov

Fyrsti lögmaður umboðandi Fólkaplokkurin var Hákun Djurhuus.

Tað var tá hann skipaði sjálvstýrislandsstýrið í 1963.

Hetta landsstýrið sat tað valskeiðið at enda, til Petur Mohr Dam tók við aftur sum lögmaður í 1967.

Tað skuldu ganga 22 ár, til Fólkaplokkurin aftur skipaði landsstýri. Tað var í 1989, tá Jógván Sundstein gjørdist

lögmaður. Hann sat í tvey ár.

Í fullveldislandsstýrinum í 1998 gjørdist Anfinn Kallsberg lögmaður. Hendan samgongan helt fram aftan á valið í 2002, men slitnaði í 2004. Síðani hevur Fólkaplokkurin ikki havt lögmann.